

KATALIKAS.

Sanvaitinis laikraštis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 9

CHICAGO ILL. 1 d. Kovo (March) 1900 m.

Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

KOVAS (MARCH) 1900 M

- 1 K. Albino Vyskupo, Zuberio.
- 2 P. Simplicijaus p.
- 3 S. Kunegundo, Ferdinando.
- 4 N. Kazimiero karalaicio.
- 5 P. Fridriko.
- 6 U. Fridolino, Koletos p.
- 7 K. Tamosiaus akvileiczo.

Apie Gavėnės užlaikymą.

Jo mylista Chicagos Arcivyskupas išdavė sekantį ant gavėnės įstatimą:

Laikė gavėnės, pagal įpatingo indulto Šventojo, sekancijos regulos arcivyskupyteje turi būti užlaikomos:

Mėsą galima vartoti prieš kiekvieno valgio nedėliomis, ir kartą (syki) ant dienos par pietus sekanciose dienose. Panedėlis, Utarninkais ir Ketvergais.

Teip-gi Subatomis, išžėmus Subatas ant metų Czverčių ir Vėlykų subatą.

Nedaleista yra valgyti mėsos ir žuvės vienkart.

Paprotis, kurio Bažnyčia negena, daleidžia isz ryto gerti kavą, arbatą arba czekoladą su maža duonos rieke.

Paprotis daleidžia valgyti kiausinius (kiauszius), sviestą, surj ir kt. ant vakarienes.

Sekancijos asabos nėra priverstos pasnykauti. Sergantys, menkos sveikatos, moteriskės turincijos kudykius prieš kruozij; visi sunki dirbantys; neturentis 21 m. amžiaus ir kuriems yra sukakę 60 m. amžiaus.

Kurie yra paliuosuoti nuo pasnyko isz priezasties amžiaus arba sunkio darbo, gali daugiau negut vieną kartą ant dienos valgyti su miesa tose dienose, kuriose yra daleista mėsą valgyti. Visi paliuosuoti nuo pasnyko turi pildyti kitus uolomu ir miela-sirdystės darbus.

Indultu nuo 15 d. Kovo, 18-95 m. Sostas Apaszaliskas suteikė ant 10 metų Suvienytų Valstijų vyskupams valdžę dispensuoti darbininkus žmones nuo įstatų susilaikimo (pri-siturejimo — abstincencijos) žinomose dienose.

Pagal to indulto ir dispensos laike gavėnės žmonės darbininkai turi daleidimą valgyti mėsą kartą dienoje per gavėnė ir per metus dienose susiturejimo (abstincencijos), išžėmus petnycijas, papelcijas dieną (seredą), Vėlykų subatą ir vigiliją prieš Kalėdas.

Minėta dispensa yra suteikta ne tikt dirbantiems vyrams ir moteriskėms, bet ir visoms jų seimynoms.

Visoms dispensuotoms asaboms yra linkėtina, kad pildytu kitas pakutos arba savės išsižadėjimo darbus.

Laikas iszpildimui Vėlykinių prideryszių prasideda nuo pirmosios nedėlios Gavėnės iki nedėlios szventos Traicės, abudu nedėlienių priskaitant. Metinė kolekta ant misijų dėl Indijonų ir Nigrių ir dėl praplatinimo Tikejimo bus visose bažnyčiose arcivyskupyteje pirmoje nedėlioje gavėnės; surinktos palektos kuogreiciausėi bus paduotos kancleriu.

Mūsų Tėvas Szventasis, Po-piezius, įsakė, kad padaryti kolekta visose bažnyčiose Didzioje Petnyčioje, arba kitoje atsakancioje dienoje dėl szventų vietų Palestinoje,

kurios yra po prieziura Tėvų Pranciszkonų. Aukos taps paduotos atsakancziame laike kancleriu.

Jusų nužemintas Kristuje, Patrick A. Feehan
Chicagos Arcivyskupas.

F. J. Barry,
Kanclerius ir Sekretorius.

Apie svz. Kazimierą karalaici, Dydį Lietuvos kunigaikstį ir Užtarytoji.

Mūsų brolei, Lietuviai daug nesziója vardą to szventojo, ne proszali todėl bus paminėti apie jį artinanties 4-tai dienai Kovo, kurioje tai dienojėta szventė yra iszkilmingai visoje Lietuvoje apvaiksziuojama. Dziugu butu, kad kiekvienas skaitytojas atydzėi perskaitytu, nes tas szventasis gimimo buvo Lietuvis, lygei kaip ir mes visi, teippat Jisvartojto mūsų lietuviszką kalbą.

Szv. Kazimieras buvo sunus Lenkų karaliaus ir Didziojo Lietuvos Kunigaikszio Kazimiero. Gimė 5 d. Spalio 1454 m. gyveno tiktai 25 metus.

Szventas Kazimieras didziausiai buvo įsimylėjęs į nekaltybės vainiką ir jo nesutepė per kiauřą savo amžiu.

Žvilgtėrkime dabar ant jo gyvenimo ir pasielgimo, jo motyna buvo gana dievobaiminga, biszkį prakutusį svz. Kazimierą atidavė j rankas mokinto ir gabaus mokytojo kunigo Jono Dlugosziaus, po akimis jo szventas Jaunikaitis iszmo-kio visokios dorybės: pažino keič, kuriuomi lengviausiai yra pasiekti dangų; nesikelė j pui-kybę isz savo karaliskzo gimimo, skaitė visus uz sau lygius, nes visi sutverti ant paveiklslo Dievo ir apmazgoti Jo Brangiausiu Krauju, džiaugės vien tiktai isz to, jog per krikstą szventą tapė paszauktas Tik-rąjį Dievą pažinti ir su juomi po smerczio per amžių amžius karaliauti. Isz pat jaunystės labai Dievą mylėjo, tankei meldavos. Tankių-tankiausiu eidavo j bažnyčią, tenai apmislydavo apie Kanczią mūsų Iszganymo, kurs isz didelės meilės žmonių dėlei patsai savę ant medžio kryžiaus užkabino.

Ipatingai mylėjo Svz. Mariją Paną, Dievo Motyną. Apie ją meilei ir norėi su kitais sznekėjosi, pagalniaus patai paraszė giesmę ant garbės Marijos, kurią jam mirus liepė įdėti j grabą, praslinkus 120 metų ta giesmė tapė atrasta nekuszinta, nors jo grabas ir gulėjo per tiek metų drėgnoje vietoje. Ta giesmė prasideda lotiniskai nuo žodzių „Omni die die Mariae (kurią eze paduodame žodis j žodį lietuviszkai):

Nakezią, dieną,
Trukiū vienu
Garbink vardą Marijos!

Pakelk balsą,
Garsink skalsą
Loskų szaukiantiems prie Jos.

Ji paskirta
Mums už tvirtą
Apgynėją — Motyną.

Už tat szaukti
Juo Jos laukti
Galim kožną adyną.

Neregėta,

Nei girdėta,
Kad ką stumtu nuo Savės.
O, Marija!
Lai nebijo
Grieszniks glausties prie Tavęs:

Sunus Tavo
Jį igavo
Pelnu smerczio ant Kryžiaus.

Esu — niekas,
Kalczią, griekas,
Bet szaukties vienok ryzaus.

Turiu viltį,
Kad ipilti
Ir man teiks malonę;

O garbinsiu
Ir szlovinsiu
Ir asz Tavę, o Poni!

(Paraszas: K. V. S.)

Szv. Kazimieras nors ir karalaitis nevaliukavo, valdė sąvalu kuną ir jo piktus pagun-dinimus; tankei pasnykavo, ejo, kad ir didziausi speigai prie bažnycios durių melsties.

Teipgi mylėjo neturtelius, juos gausėi szelpė, tankei juos serganczius lankė, almužnas dalinėjo. Vieną kartą dvarionis norėdamas jį perspėti, tarė, buk tai negražu esą, karalaitiui teip savę žeminti; ant to szventas Jaunikaitis teip jam atsakė: „Jezus, mūsų Iszganymo, buvo neapsakomai didėsnis karalius, negu asz, vienog nužėgė isz Danguis ant žemės pas mus vargzus —

žmonės, idant mus iszganyti Jis stojosi beturezių, idant mus padaryti turtingais. Mokino žodiu ir paveizdu, jog kas betureziams tarnauja, Jam tarnauja. Man didziausias džiaugsmas yra sekti pėdomis mano Iszganymo, V. Jezaus.“

Ar tai negražus atsakymas? Todėl ir Dievas jį didėlei mylėjo ir gausėi savo mylistomis apdovanojo. Kad butu trozškės szventas Kazimieras žemiszkos karunos, galėjęs butu triliktuose metuose savo amžiaus pastoti Vengrų karaliumi, bet nenorėdamas primti žemiszkos garbės, nuėjo atsimti už savo gerus darbus dangiszkosios. Mirė mieste Grodne, netoli Vilniaus, Lietuvos sostapylės, paskui jo szventi kaulelei likosi perdanginti j Vilnių, kame ir szvendina tebėra.

Ir mums nemažai isz to reiki džiaugties, jog turime savo tautoje tokį didį ir szventą užtarijį, ipatingai turime pamylėti ir sekti jo dorybes.

Cze dar priminsime vieną labai svarbų dalyką. Gal nevienu teko iszgirsti, jog tas arba ansai žmogus sako, o gal ir patsai teip sakei, kad lietuviszką kalbą mažą teturi vertę, jog su ta kalba netoli tegalima nueiti. Bet dabar tik pasiklausyk! Svz. Kazimiero pri-gimta kalba buvo Lietuviszka, toje kalboje sznekėjosi, toje kalboje meldėsi, vienog V. Dievas iszklaušė jo lietuviszkos kalbos. Dėltoji, mieli brolei neniekinkime savo prigimtos kalbos, bet mylėkime ją ir glauskimes prie jos.

In Svz. Kazimiera.
Isz rasztų a. a. kun. A. Bortkevicziaus.
Szlovingiausias Lietuvos Patro-

[nai,
Duszį ir kunu mūsų giminaitis!
Tu mūsų maldas atiduok Po-

[nu,
Tegul už tarnus mus paskaitys!
Melskis už mumis prie

[Angszciausiojo,

Kad dirvos mūsų vaisių [iszduotu;
Nuo bado, maro lai mus [saugoja
Ir kad Lietuvoj' blogai [nebutu.

Dievo Apveizda kad mus gel- [bėtu,
Vienkat ir szalį, kurią mylėję, [Laimę, tvirtybę miestai turėtu,
Lietuviai, viltį Taviep padėję.

Kursai szlovinai Giesmėj [Marija,
Szirdyse mūsų suszildyk [viera,

Kad loskos Dievo gausiai [įgyje,
Ir mes szlovingum Moty- [nų gera.

O trokztam tiktai to užmo- [kesnio,
Idant laimintu mus Vieszpats [Vieszpats

Kad mums iszmelstu loską di- [desnę
Marija Paną pas Danguis Tėvą.

Ateinancioje nedėlioje, t. y. 4 d. Kovo, kaip dienoje svz. Kazimiero, Lietuvos Užtarytojo (Patrono) mūsų Lietuviszkoje svz. Jurgio bažnyčioje bus apvaiksziuojama ta szventė iszkilmingai su įstatymu SS. Sakramento, teipgi Draugystė svz. Kazimiero tą dieną eis prie svz. Komunijos in Corpore.

Ar mokyti vyrai rupinasi pažinti Katekizma?
Katekizmo svarbumas.

Nevien mokyčiausi katalikiskai vyrai, bet ir mandragalviai szios pasaulės lenkia galvą prieš katekizmą. Vadiną jį praseziausiu, vienog giliausio mokslo knyga visokios gudrybės, tobiliausiu surinkimu doro pasielgimo mokslų. Katekizmas verstis verczia pagalniaus atsalsulius ir abejojanczius neprietelius religijos, jog turi liudyti apie jo verczę. Sztai keletas paveizdų:

Bedievis Diderot davė savo dukterei j rankas katekizmą. Kad vienas isz jo bendrų teip-pat, zinoma, bedievis iszmetinėjo jam, jog turinis katekiz-mo butinai nesutinka su jų pi-lozopija, Diderot jam atkirtu: „pasakyk man, drauge, kur rasi ką nors tobulesnį, kaip katekizmas?“

Pilozopas Jouffroy raszo: „Yra maža knyga, kuri paprastai duodasi vaikams, kad isz isz iszsimokintu ir paskui yra klausinėjami bažnyčioje... vadinasi ta knyga — Katekizmas. Skaitykite szitą knygą, atrasite joje atsakymą ant visų klausymų, ant visų sakau, be jokio skyriaus. Paklauskite krikščionies — kataliko isz kur paeina žmogus, jeims pasakys; — kur eina? jisms pat zino, kaip jis tenai darsigaus? ir-gi zino. Tolesnei, paklauskite, mažų vaikų, dėl ko jie eze yra ant žemės ir kas su jeis dėsīs mirus, o jie jums duos statį ir gilų atsakymą.“

Kada garsingą tiesininką (advokatą) Troplongą, gulintį jau ant mirtino patalo atlankė arcivyskupas Derbey svz. Sulpicijos klebonas, szitas mir-damas teip prakalbėjo: „nors ir dar kartą tiek daug perskaityčiau, artinanties vienog nyriui prisipažistu, jog tikra tiesa randasi tiktai katekizme,

katekizmas, tai szaltinis visokios tiesos.“

1870 metuose užgimus Paryziuje revoliucijai komunistų (ant paveiklslo mūsų lietuviszkų cicilistų, kurie norėtu sutverti tinginių draugystę, pri-trukus duonos dasileisti žmog-žudystės) tasai arcivysku-pas Derboy tapė nužudytas komunistų. Paskui, kada komunistai tapė apsudyti ant smerczio, tarpe 20 atsirado tiktai du ką mokinosi kitą kart katekizmo.

Todėl tėvai turi rupinties, idant jus vaikelai visados mylėtu katekizmą, jį tankei skaitytu! Nors jau ir prie pirmos komunijos svz. priversti, kada jau siunciate juos j fabrikus dirbti, teskaito katekizmą kartkartėmis. O ir jus vyrai, kad ir suaugę, uosais ir barzdomis apžėlę, rupinkitės užlaikyti savo atmintyje tos brangios knygos žodzius, jei nevaiksziuojot j mokslainę, tai bent girdė-jote per pamokslus, iszgulduant katekizmą, rupinkitės pagal jo gyventi, tada busite eze ant žemės ir po smerczio laimingi.

Isz Lietuvos.

Isz Pamituvės. Kauno g.

Atsirado buk labai miela-szirdinga, mokyta papelė, pilna energijos, gerų minčių ir norų. Viso to gero prisigėrė bevažinėdama po Gudiją; dabar-gi pagrįžiusi namon, karsztai emėsi už darbo — tamsiųjų sodiečių apszvietimo. Pripirkusi dalygę gudiszkių kny-gelių dalina jas po sodzius ragindama visus skaityti, mėgi-no ir lenkiszkas knygeles da-linti, bet nedaug, nės gudisz-ko esanzijos, pagal jos nuo-monę, daug geresnės, naudin-gesnės, ir pigesnės. Koksai tai buvo jos nusiminimas, kad už tokią geradėjystę žmonės pradėjo ant jos skersai žiurėti ir szalintis. „Koksai tai tamsu-mas ir neisznaymas! — szau-kia ji ir dar labiaus stveriasi už darbo, ima mokinti vaikus gudiszka raszyti ir skaityti — mažai kas atėjo ir tie patys, netrukus, pabėgo. „Na jau, sako, neturiu tiesos atvirai mo-kinti, tai žmonės bijosi sztrio-pinti! Todėl vaziuosiu duoti egzaminą ant sodziaus mokin-tojus ir paskui uždėsiu dvare mokslainę kurioje mokijsiu gudiszka.“ — Neliovėsi j nekad dirbti ant tos dirvos. Kitą sykį nuvaziavusi j Kauną sėdi prie lango ir žiuri, ar neina pro szalį koksai Lietuvos vai-kelis, pamaczius tuojaus įbru-ka jam gudiszka knygele; nu-telėjęs vaikas paima nusi-nesza, ir kur jis ją deda? ar motinai atidnoda pyragams pa-kepti, ar kitaip kaip suanaudo-ja — nežinia, bet mūsų pane-lės szirdis džiaugiasi. — Kai-mynai jai sakė, idant mokintų lietuviszkai ir knygas lietu-viszkoje galima gauti, tai ji tad pecziais trauko ir sako: „kok-sai tamsumas, koksai atsiliki-mas nuo progreso!“ — Turiu vienog dadėti, kad tokii žmo-ni pas mus yra nemažai, tik nevisi teip darbzstus; visi tik tvirtina, kad reikia platinti Lietuvoje apszvietimą gudisz-

koje ar lenkiszkoje kalboje, ir tarp mūsų inteligentų yra žmo-nių burelis, kurie platina lietuviszkas knygas ir laikra-szczius, pripažindami tai už „malum necessarium“; bet kaip jie laukia ir troksta, kad mūsų žmonės iszmoktu gudisz-ka rasztą ir neberekty laiką gaiszinti ant lietuviszkų kny-gų raszymo ir laikraszczių isz-leidimo, kada kiekvienam ga-lima butu pakiszi gudiszka ar lenkiszka peną. Kiek tai žmo-nių pajiegos užsilikę kitų dar-bų atlikimui, kaip jau nebe-reiks isz svetimų kalbų versti j lietuviszką ir raszyti lietu-viszka! Saugokimės tokių geradėjų — tai vilkai avino kailyje!!

Szia žiemą vienas isz ragai-szio jeszkotojų pragyvenęs Gu-dijoje daug metų, užauginęs ten keletą vaikų ir pražilęs, likęs naszliu atkeliauvo Lietu-vo paczius sau jieszkoti. Vi-sada užimtas reikalais negalė-jo jis ant to atidėti daugiau kaip dvi sanvaiti, todėl pir-miausiai paraszė laiszkus savo pažistamiems Lietuvoje, kada jis busęs ir ant kokios dienos turi geriausio merginos susi-rinkti. Koksai buvo jo pasi-piktinimas, kada atvaziavęs nerado susirinkimo: vaziuoja isz vienos vietos j kitą, o mer-ginos kaip nesusivaziavusios, teip nesusivaziavusios! Atva-ziavęs kur j namus tuojaus rei-nkalauja parodyti potograpijas kokias turi ir skiriasi, kuri mergina jam labiaus tikty per paczią. Ir neatsirado nei vi-no žmogaus paimti jau nors ži-lam gero bruklio! Ir neatsi-rado nei vieno vyro, nei moti-gelių dalina jas po sodzius ra-gindama visus skaityti, mėgi-no ir lenkiszkas knygeles da-linti, bet nedaug, nės gudisz-ko esanzijos, pagal jos nuo-monę, daug geresnės, naudin-gesnės, ir pigesnės. Koksai tai buvo jos nusiminimas, kad už tokią geradėjystę žmonės pradėjo ant jos skersai žiurėti ir szalintis. „Koksai tai tamsu-mas ir neisznaymas! — szau-kia ji ir dar labiaus stveriasi už darbo, ima mokinti vaikus gudiszka raszyti ir skaityti — mažai kas atėjo ir tie patys, netrukus, pabėgo. „Na jau, sako, neturiu tiesos atvirai mo-kinti, tai žmonės bijosi sztrio-pinti! Todėl vaziuosiu duoti egzaminą ant sodziaus mokin-tojus ir paskui uždėsiu dvare mokslainę kurioje mokijsiu gudiszka.“ — Neliovėsi j nekad dirbti ant tos dirvos. Kitą sykį nuvaziavusi j Kauną sėdi prie lango ir žiuri, ar neina pro szalį koksai Lietuvos vai-kelis, pamaczius tuojaus įbru-ka jam gudiszka knygele; nu-telėjęs vaikas paima nusi-nesza, ir kur jis ją deda? ar motinai atidnoda pyragams pa-kepti, ar kitaip kaip suanaudo-ja — nežinia, bet mūsų pane-lės szirdis džiaugiasi. — Kai-mynai jai sakė, idant mokintų lietuviszkai ir knygas lietu-viszkoje galima gauti, tai ji tad pecziais trauko ir sako: „kok-sai tamsumas, koksai atsiliki-mas nuo progreso!“ — Turiu vienog dadėti, kad tokii žmo-ni pas mus yra nemažai, tik nevisi teip darbzstus; visi tik tvirtina, kad reikia platinti Lietuvoje apszvietimą gudisz-

Isz Birzių.

Mes norime įkurti Birziuose ugnagesių drungystę, bet niekur negalėjome prisklausti, kaip ir kokius formaliszku-mus reikia atlikti. Bene bus kas nors isz mūsų apszviestu-nų teip malonus ir suteiks mums per „Ukininką“ reika-lingas žinias.

Pusponis.

Isz Finlandijos.

Kaip maskolijų valdzia gas-padorauja Finlandijoje. Nuo praėjusio pavasario maskoliai pradėjo savaip gaspadorauti Finlandijoje; iki tolaik finai patys valdė savo krasztą, gyveno ramiai ir gerai. Bet valdziai netiko, kad po jos spar-nu gyvena laisvi tauta visai ne teip, kaip visa Maskolija; pradėjo spausiti finus (pagal caro paliepiamą) ir brukti jiems neprasztytas geradėjystes: tam-sybę, nagaiką ir pravoslaviją. Maskolijų cznauninkai, kaip juodvarniai ant gero lesalo, pradėjo traukti j Finlandiją, kur tikėjos gerai pasilupti. Besirupindami, kad kuoma-ziau szviesos platintusi Fin-landijoje, caras prisakė Finlandi-jos general-gubernatoriui smar-kiai prižiurėti finų laikraščius ir spausiti jų iszleistojus. Sztai ką pranesza „Russk. Vied.“

„Gazieta „Usi Savo“ už-dengta ant visados, o „Savo Karjala“ sustabdyta ant trijų mėnesių. Abu laikraščiai iszleidavo Kuopijoje, nedėli-lyam, bet szviesiam, miestelij, kuriame tėvas finiszko tautisz-ko judėjimo Snelman's (apie 1840 m.) uždėjo pirmą rimtą laikraštį „Sajma“. Dabar Kuopioje ir visas Savo-karelių krasztas pasiliko be laikra-szczio. Per paskutinius 8 mė-nesius (maskolijų valdzia) už-dėngė visai 4 finų laikra-szczius, 16 laikraszczių sustabdė ant 14 mėnesių, rokuojant per vieną. Szitie laikraščiai tur-ėjo apie 270 tukstanczių skai-tytojų. Iszrokuota, jog per tai finai prakiszo 30 tukstanc-zių markių, ir tai czia labiaus-ia nukentėjo skaitytojai, nės czionai niekas nereikalauja su-gražinimo pinigų, užmokėtu iszaugszto už uždėngtą bei su-stabdytą laikraštį. . . . Isz Kuopijos gubernijos atvaziavo j Helsingforsą pas general-gubernatorių deputaciją nuo uki-ninkų; jie praszė, kad jis at-mainytu savo nusprendimą apie uždėngimą Kuopijos laikra-szczių, nės be laikra-szczių, jiems sunku gyventi.“ Gene-rolatas Bobrikovas priėmė de-putatus ir iszklaušė jų pra-szymą, prisznekejo visokių nie-ky, o ant galo vėlyjo jiems, kad jie netikėtų j visą tą, ką raszo finiszki laikraščiai ir geriau visai jų neklusytu. Tai bent iszmintingas patari-mas.

Z.

(Isz „Ukininko“).

KUNIGAS ISZ CHICA-GOS PRIBUS J WAUKE-GAN ANT NEDELIOS, T. Y. 4 D. KOVO, DEL AP-RUPINIMO TENYKSCZIU LIETUVIU DVA-SISZKAIS REIKALAIS.

(Isz „Varpo“).

The Lithuanian Weekly. „KATALIKAS“.

(The Catholic.) Issued by the Lithuanian Publishing Company. Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian, English and Polish languages.

Subscription \$1.50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co. 3258 S. Morgan st. Chicago Ill.

Rates of Advertising. one inch once..... 0.50 one inch one month..... \$1.00 one inch per year..... \$10.00

Nedėlis laikraštis,

„KATALIKAS“.

Išleista kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ AMERIKOJE..... \$1.50 Į UZMARE..... \$2.00

Pinigus ir visokius rankraščius reikia siųsti ant šio adreso.

Katalikas Publishing Co. 3258 S. Morgan st. Chicago, Ill.

PASARGA: Uz prisunestas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Švendiena ketinu keletą žodžių atsakyti dėl tų, kurie sako: „Asz atvažiavau čze ne mokintis, bet pinigų surinkti kuodaugiaušiai.“ Norėzija tokių žmonių paklausti — ar tik tai jau vienas vienutinis mieras tavo gyvenimo pinigai? Ar jau nieko nėra prakilnesnio? Ar vertas yra pagirimo tas žmogus, kurs dėl pinigų išzižada išpildymo savo priderystės? Žinau, jog skaitytojai „Kataliko“ pasakys, kad mes katalikai žinome, jogei esame sutverti ne dėl suriukimo daugybės pinigų, bet dėl išpildymo savo priderystės, arba darytymo miero, kurio dėlei esame sutverti. Priderystės yra keleriopos: priderystės kaslink tavo locnos szejmynos, kaslink artimo, kaslink tėvynės ir tt. Jeigu mes žvilgtėsim ant priderystės kaslink szejmynos, tai tuojaus turėsime žinoti, kad pirma priderystė yra tai ta, jog reikia rūpintis, idant visi sanariai tavo szejmynos butu garbintojais Dievo ir pil-dytojais Jo prisakymų. Jeigu tu esi kataliku, tai nevale yra tau laikyti savo namuose laikraszczius, knygas arba kitas dalykus prieszingus musų szventam katalikiskam tikėjimui. Jeigu tu tiki į Dievą, tai nevale yra tau klausyti piktžodziavimų (blūznijimų) priesz Dievą, nevalia skaityti knygas arba laikraszczius prieszingus Szventam Katalikiskam Tikėjimui. Antra priderystė kaslink szejmynos yra ta, jog turi rūpintis, kad tavo vaikeliai, jau izs mažystės pradėtu mokintis poterėlių, katekizmų, kuogeriausį žinojimą ir supratimą įstatų Dievo, o potam ir kitų reikalingų dalykų.

Jeigu kas norėtu plaukti per mares, bemokėjimo plaukti, be žinojimo didumo, platumo ir gilumo marių, tas beabejonės prazutu. Tas musų svietas yra kaip marios. Czia izs vienos pusės pagundinimai, visoki platintojai kvailybės, paleistuvystės, bedievystės ir tt. o izs kitos pusės bėdos, ligos, persekiojimai, neteisingi žmonės ir tt. O ar ne reik mokintis ir vaikus mokinti, idant žinotu kaip gyventi, idant žinotu kaip išzisaugoti tų visų žabangų, idant datirti tų mieri, dėl kurio esame sutverti.

Kad ir daugiausiai pinigų turėtumi neizzeis tau tie pinigai ant gero, jeigu tu nesirupini si apie išpildymą savo priderystės kaslink Dievo, kaslink tėvų, kaslink vaikų, kaslink kuriam ant gero izseitu pinigai surinkti su skriauda artymo. Teipogi niekadoms neizzejo ant gero pinigai surinkti su skriauda paczioms ir vaikų. Man jau atsitiko matyti daug kartų, bet asz mislyju, kad ir tau, malonus skaitytojau, ne kartą atsitiko matyti tokius žmones, kurie nebesirupindami apie išpildymą prisakymų Dievo, nei apie paslinką, nei apie szventą dieną, dirba ir dirba dėl susirinkimo pinigų, vienok niekadoms nebuvo atsitikimo, kad jų uzdarbis izseitu ant gero. O tas yra dėl to, kad tenai negali buti palaiminimas Dievo, kur žmonės sunkei grieszija.

ant gero, jeigu tu nesirupini si apie išpildymą savo priderystės kaslink Dievo, kaslink tėvų, kaslink vaikų, kaslink kuriam ant gero izseitu pinigai surinkti su skriauda artymo. Teipogi niekadoms neizzejo ant gero pinigai surinkti su skriauda paczioms ir vaikų. Man jau atsitiko matyti daug kartų, bet asz mislyju, kad ir tau, malonus skaitytojau, ne kartą atsitiko matyti tokius žmones, kurie nebesirupindami apie išpildymą prisakymų Dievo, nei apie paslinką, nei apie szventą dieną, dirba ir dirba dėl susirinkimo pinigų, vienok niekadoms nebuvo atsitikimo, kad jų uzdarbis izseitu ant gero. O tas yra dėl to, kad tenai negali buti palaiminimas Dievo, kur žmonės sunkei grieszija.

Asz nesakau, kad pinigai yra nereikalingi, arba kad reik tinginiai, prieszingai asz sakau, kad kas nenori dirbti tai tegul ir nevalgo, bet czia tik tai sakau tą, kad žmonės dvejojū būdu grieszija. Vieni uzdirba pinigus neteisingu būdu, su skriauda artimo, arba lauzydami prisakymus Dievo Kitigi ir teisingiausiai uzdirbtus pinigus praleidžia ant girtybės, palaistuvystės, kortų ir tt. Vieni ir kiti kalti yra akies Dievo. Sutikau ir tokių, kurie sako: „Asz geriu už savo pinigus“. O už savo pinigų asz galiu ką noriu daryti. Teisybė, kad už savo, bet neužmirszk, mielas broli, kad tavę Dievas sutvėrė, uzlaiko, duoda sveikatą, nori, kad tu rūpintumisi apie labą savo vaikų, savo giminių, savo artimo ir tt. Dievas nori, kad tu butu doras, teisingas, dievobaimingas, mylintis artimą ir tt. o po smerties ant amžių laimingas. Par tat aiszku yra, kad neizspuola uzdirbtų pinigų leisti ant niekniekių, o kas dar biauresnei ant girtybės, paleistuvystės ir kitų nedorų darbų.

Senam kraujui užginta yra mokinti vaikus lietuviszkai, teipogi nžginti lietuviszki laikraszcziar ir lietuviszkos knygos. Bet czionai Amerikoje tą visą dalyką nieks neužgina. Todėl naudokimes izs tos liuovystės, mokinkimės patis, o ypatingai rupinkimės apie vaikelius savo, siunskime anuos pirmiausei į parapijos moksleinę, idant išzsimokintu lietuviszkai skaityti, poterėlių, katekizmų, rokundų ir tt.

Kiekvienas laiko už gerą darbą, kadą ubagai duoda kelėta centų, bet daug geresnį darbą daro tas, kas duoda pinigų ant platinimo apszvietimo, ipatingai ant pamato krikščioniskio tikėjimo. Kart tu izpuola man atminti, kad kiekvienas, kurs duoda pinigų ant lietuviszkos bažnyczios, kartu duoda ir ant lietuviszkos moksleinės, kuri randašis prie tos bažnyczios. O par tą daro didėlei gerą darbą, nes netik tai duoda ant užlaikymo bažnyczios, kunigo ir tt., bet kartu duoda ant mokinimo vaikų lietuviszkoj moksleinėje, kur ateina ir tokie vaikai, kurių tėvai neturi izs ko užmokėti. A.

Žinios izs pasaulės.

Pietinė Afrika.

Izš karės lauko ateina žinios, kad Burams, straukus Anglijai daugybę kariumenės, sekasi praszciaus, dabar turi ant kiekvieno žingsnio izstikti kovansu angliszka kariumenė, kuri juos nori izs visų pusų apšausiti, ir teip jenerolas Lord Kichiner apšautė Burų jenerolą Cronję, bet szitas smarkus jenerolas nepasidduoda de-

szimteriopai Anglijos kariumenėi; jenerolas Buller vėl skubinašis prie Ladysmith, idant apgultuosius paluosuoti, bet jam tas nelabai sekasi nes koznų savo pėdą turi pirmų užkovoti, o prie paties apgultojo burų miesto laukia ju narsi kariumenė, su kurią turės gerai susipeszti, bet kas žino, ar nepalosz. ir tadą apgultieji turėtu arba badu stipiti, arba Burams pasiduoti.

Maskolija.

Visi komendantai tvirtinių (krėposzių) ir visi kariumenės jenerolai likosi paszaukti ant rėdos į Petropile, apie ką tenai rodavosis niekas tuotarpu ne gali pasakyti, tik tai nepaprastus judėjimas ir mobilizacija rusiszkos kariumenės duoda daug mislysti, ar Maskolija izstikrųjų neprijauzcia karę. — Nesenei į Vladivostoką izs Suvienytų Valstijų atvėžė daugybę žemdarbystės įrančių, verczios ant pusės milijono rubl.; dar negana to, daugelyje fabriku Amerikos Maskolija turi tokius pat žemdarbystės maszinas uzsteliavusi dėl Siberijos žemės izdirbimo.

— Izš Peterburge ateina žinios, kurias paduoda M. Leon-tieff garsus Maskolijos politikierius, jog Abissinijos karalius Menelikas stebiasi ant dabartinės karės Anglijos su Boerais su nekantrumu, ir gavatavas yra patsai pakelti ranką priesz Anglijos valdžią.

— Caras Maskolijos Mikalojus, buk izsitaršęs draugiszgume susejime, kad Anglijai žada padaiginti ir padidinti jos szvendieninius rupeszzius, o kiti vėl sako, kad jis noris parodyti Anglijai savo simpatijas, tik tai jo ministrai, ipatingai karės ministras yra labai prilankus Boerams. Kas gali suklausti maskoliaus veidmainystės.

Vokietija.

Ateina žinios, jog visoje Vokieczių žemėje labai didelis sniegas izskrito, ipatingai Baltijos pamareis smarki puga siauczia, kuri daug pragaiszties padarė. Vanduo nekuriose upėse izs savo vagos izsilijo.

— Po didelius miestus szitos vieszpatystės smarkei siauczia influenza ir gripa, ipacz pacziama Berline daug svieto mirszta, pagaliau apszigo ant tos ligos pati kunigaikszczio Fridriko Karoliaus ir Italijos ambasadorius.

— Prusams nedatenka pinigų ant padidino laivynės ir abelnai kariumenės, todėl nebeizmanymams izs kur beizskuntiti pinigų, žada padidinti mokesčių už kerasinis vartojimą.

Azija.

Izš Teherano (Persijos vieszpatystės sostapolis) ateina žinios, jog Persijos Shachas yra labai prilankus Maskolijai, ir rengiasi į karę su Angliją, apskelbė, kad visos vieszpatystės rekrutai butu suszaukti, teipgi visi „zapasnii“ bus neuzilgo paszaukti. Izš tos paczioms prieszties Shachas žada trumpame laike atvykti ir į Maskoliją.

Danija.

Žmonės szitos karalystės sziazusias ir kelia protestus uz pavėdingą Indiszkių salų su vienytomis Valstijoms ir gerai daro, nes be žmonių žinios pritarimo karalei arba kiti gali nau neturi tiesos dalinėti gabalus žemės, dėl kokių ten politiszki mierių arba tuszczio asabiszko prisigerinimo.

Australija.

Izš miesto Sidney raszo, kad tenai pakilės maras, kurs nesenei teip smarkei siautė, budu pasiszalines, bet dabar vėl sugrįžo. Žmonės yra didėlei įbaiginti.

Žinios izs Amerikos.

MONONGAHELA, PA. Izš prieszties sproginimo dinamitinės bombos du kalnakasiai tapė ant vietos užmuszti, o keletas sunkei suzeistu.

TUSEQUE, ALA. Praeitame ketverge tapė atidarytas susirinkimas nigerių, gyvenanczių pietinėse valstijose; gal beneatras nebeiti į vietas sustrai-kavusių darbininkų kaipo skabsai.

LA CROSSE, WIS. Gaisrui užgimus liepsnose sudegė Mar-ry Nybey, 10 m. amžiaus. Tėvai izs izszgaszčio užmirszo izszneszti ją.

BENTON HARBOR, MICH. A. Geissler, jaunas 20 metų farmeris nusovė savo trecziją paczią, paskui ir pats ezere pasiskandino.

DUBUQUE, IA. Laikraszcziar praszta, buk arcivyskupas Hennessy eina vis blygnų ir blygnų, gydytojai nebeturi vilties jį pagydyti, jie sako, jog gerai butu jei pagyventu dar porą dienų.

BRADFORD, PA. Praszta, jog Glen Hazel, Pa. bemažoko visas miestelis izszdege, mat, izš prieszties didelio speigo vanduo buvo užszalęs, todėl pageliba ugnagesiai tegalėjo suteikti labai mažą; tame miestelyje daugiausei yra apszgvenusių kalnakasių.

ST JOSEPH, MICH. Vienas farmeris nužudė cze savo jauną žmoną, o paskui ir pats sau galą pasidarė; savyžudis nužudė ją, kada szita bruzdė apie vakariene, sako, buk tą padaręs izs užvydėjimo.

McHENRY, ILL. Cze laike dievmaldystės pasirodė ugnis, kurios liepsnos akies mirksnyje apšautė visą bažnyczią, kunigo szaltas kraujas žmonės nuramino, todėl nevienas nepraszino. Blėdės padaryta ant \$60,000, o apsaugojimo kompanijoje nuo ugnies tikt butu įtraukta ant 33,000.

MARQUETTE, MICH. Czion sniego teip daug privertė, jog ne geležinkelių trukei negali izsplaukti, o pakilus pugai turėjo viskas sustoti.

TEXOKANA, ARK. Vietoje vadinojimo Pullman eksplo-davo garinis katilas lentų pjovinyzioje, izs ko tapė 7 žmonės ant vietos užmuszti.

MILWAUKEE, WIS. Agentai, pajieszkantis žmonių prie darbo, szneka, jog tokios stokos darbininkų jau senėi neizbepamena. Nėjoku būdu negalima yra gauti žmonių prie darbo į gires sziaurinio Wisconsin, kur darbininkas gali gauti \$30 ir visą užlaikymą ant mėnesio.

FORT BERTON, MONT. Great Northern geležinkelio Co. su-stabdė visus darbus izs stokos darbininkų, ar ilgai teip bus? PHILADELPHIA, PA. Geležinkelio Co. „Pensylvanija“ atleido 998 užsitarnavusius urėdninkus ir darbininkus, kurie dabar gaus lyg smerzcio pilną algą, kokią kurs gaudavo dirbant prie tos kompanijos; tukiū būdu bus izsmokama kasmetis po \$250,000.

CURTIS, WIS. Tris mylias į vakarus nuo cze trukis geležinkelio Wisconsin Central izszbėgo izs rėlių; kelios dešimzintis tapė suzeistu, bet ne vienas mirtinai.

FREEMONT, ILL. Praeitoe sanvaityje czion siautė smarki puga, per tat ir trukei geležinkelių pasivelino savo laike pributi. Teippat didelės pusenis vieszpatavo visoje sziaurinėje dalyje Valstijos Iowa, paskui mieste Milwaukee ir jo apygardeje.

GORDON, WIS. Ekspresinis trukis geležinkelio Chicago & St Paul izszbėgo izs rėlių; maszinistas ir peczkuris tapė pavojingai suzeisti.

CLINTON, MASS. Apskryczio sudas prisudyojo izszvytiant dvejų metų izs rubežių szitos valstijos už padirbimą czekio Arthur Payne, 15 metų vaikiną.

CHEYENNE, WYO. 30 mylių atstumu nuo szito miesto mar-muro kasykloje Sherman & Co. pasidarė didelė eksplozija, kuri ant vietos padėjo tris kalnakasius. Apart to 3 kalnakasius izsz tapė pavojingai suzeisti. Darbininkai dinamitą szildė su karsztu vandeniu, ir tada dinamitas eksplozdavo.

WILKES-BARRE, PA. Nekokia poni Amelia Jolley, 73 metų amžiaus moteriszke numerinus du vyrų izstekėjo dar sykį už Doniel Reese, kurs tur 22 metus amžiaus.

CLEVELAND, O. Gaisre, kurs nesenei aplankė szitą miestą, pragaiszo 40 arklų, kurie prigulėjo Chicagos Armourui. Gyventojai ką tiktai suskubo po visų marszkiųjų izszbėgioti izs deganczių namų.

HELENA, MONT. Trukis geležinkelio Pacific izszbėgo izs rėlių, vienas darbininkas liko si ant vietos užmusztas, o tris urėdninkai geležinkelio tapė baisei suzeisti.

Buena Vista, COLO. Nesenei siautė baisi vėtra su sniego pusnimis po czianyszczzius kalnus per 36 valandas. Nekuriose vietos žemė yra apszdengta sniegu storume į 10 pėdų; trukiai sustojo bėginė-jė.

Kataliko Redakcijoj galima gauti maldaknių pirkti.

Izš darbo lauko.

BEAVER FALLS, PA. Vietinės American Steel & Wire Co. fabrikas emė dirbti per dieną ir per per naktį.

WHEELING, W. VA. Zada czion pastatyti naują geležinį fabriką, vie-nog kada darbas prasidės dar niekas gerai nežino.

READING, PA. Philadelphijos kapitalistai žada cze pastatyti didelę lokomotyvų dirbtuvę.

WASHINGTON, PA. Geležies fabriko savininkai pradžioje unijos mokesčių mokėti savo darbininkams.

ALTOONA, PA. Pakilus prekei minksztujų anglių ir anglakasyklų bosai žada pakelti mokesčių savo darbininkams ant 20 procento.

GLADENA, ME. Rado netoli cze naujus anglių sluogznius, ant kurių ketina neuzilgo pastatyti kasyklas.

W. SUPERIOR, WIS. Kontraktorei už kirtimą girios duoda darbininkams po \$45,00 ant mėn.

PHILADELPHIA, PA. Audejū straikas jau užbaigtas, darbininkai laimėjo ir visi sugrįžo prie senojo darbo.

YOUNGSTOWN, OH. Vietinė National Steel Co. dirbtuvė likosi uzdarjata ant atlikimo reikalingų pertaisyimų; pradės joje dirbti nuo 1 d. Balandžio.

HAZLETON, PA. Markle Coal Co. padidino savo darbininkams mokesčių ant 5 procento; darbininkų tenai dirba į 2,000.

BELAIRE, OH. Dirbtuvė National Steel Co., kuri sudegė pabaigoj pereinų metų, baigė izs naujo statyti. Kaip viskas bus pabaigta, tuojaus pradės dirbti.

BALTIMORE, MD. Baltimoro & Ohio geležinkelio Co. pakels savo darbininkams mokesčių nuo 1 Kovo darbininkų tenai dirbančių randasi 3000.

JANESVILLE, OH. Vietinė Ohio Iron Co. dirbtuvę nupirko kita kompanija ir neuzilgo ketina pradėti dirbt. Szita dirbtuvė stovėjo per keletą metų.

ORANGE, N. J. Staliozei praszė savo darbdaviams, jog nuo pirmos dienos Balandžio pareikalauš uz 8 adynas dienos darbo \$5,75; lig sziolei nekuriu gaudavo \$2,15, o nekuriu \$2,500.

BRADDOCK, PA. Pas mus buvo szilta, dabar biszkį atszalo ir pasnigo; darbai gerai eina, kas nori darbą gali gauti ir mokesčiai geri. J. B.

Vietines žinios.

Teatualiszka Draugystė szv. Martino atlosė teatrą po vardu: „Pjovynė Kražiezcių“ 25 d. Vasario Freiheit Turner Saleje ant South Halsted St., tasai teatras abelnei nusisekė gerai, daugiausiai, zinoma, pasidėkavojant to teatro izsmintingam vadovui. Perstatytas buvo zinomas atsitikimas Kražių miestelyje, Raseinių pavieto, Kauno vald. izs 1893 m. 22 d. Lapkriczio, nevien Lietuviams, bet ir kitiems svetimtaucziams, kaip maskolei užpuolė ant nekaltų žmonelių jų daugybę su kazokais izszdė, dėlto vien kad jie grynė savo szventinyezę-bažnyczią, o Rusai-barbarai ją užsigėdė buvo panaikinti. Szitokie perstatymai dėl musų tautos yra labai naudingi, nes sujudina žmonėse jausmą, — meilę tėvynės; kurie izs lietuvių neatsilankė, o galėjo atsilankyti, pasirodė gana atszalusis tėvynainei, kurių szirdyse jau nebtvaska tėvynės meilė, o reikia pasakyti, jog nevienas izs nebuvusiujų ant paminto teatro galėses neatvykęs, pertat nenorėdami jų szirdžių gildyti neaprasmote to teatro bėgio, tik jums to teatro loszikai ir atsilankiusieji aczių izstariame vardan musų brolių Lietuvoje Maskoliaus sunkų jungą velkančių, kad jus dar liuosybės žemėje, vieszej garšinate musų sopulius.

Licenes izszimė ant zenybų szie lietuviai.

Ciprionas Norvaisza ir Lucija Masiukė; Juozapas Juknius ir Ona Szmitaitė; Juozapas Jokubauskis ir Juzefa Kavaliauckaitė; Jonas Navickis ir Marijona Ziczkaitė; Vladislovas Laskaukas ir Joana Sugintaitė; Povilas Szlekis ir Elzbieta Jasunaiczė; Antanas Lechaviczė ir Agnieszka Genga; Jonas Lapinskis ir Viktorija Czernikaukaitė; Franciszkus Norkevicezė ir Marijona Vajancziutė; Vincentas Rimkus ir Ursule Valskaitė; Jonas Bijanskas ir Zuzana Adomaiticzė; Kazimieras Benieta ir Rozalija Petkaitė; Jonas Daugirda ir Antanina Maliszauskiutė; Jonas Czepaitis ir Elzbieta Rimkuniukė; Aleksandra Vaitiekunas ir Apolionija Rubaszukė; Kazimieras Brazauckas ir Barbora Vaitkevicezaitė; Dominikas Zebelis ir Joana Jokubackaitė; Jurgis Arciszauskis ir Karolina Ziliviciukė.

Į pirmą fotografiszka moksleinę Chicagoje galima užszirasyti tikt lig 15 d. Kovo, nes uzdejojas ir valdytojas tos moksleinės, abelnai zinomas „Karalius lenkiszki fotografai“ ponas Jonas W. Idzikowski prie galio Geguzės mėnesio apleidžia Ameriką ant visados. Su guodone Jonas W. Idzikowski 433 Milwaukee Ave.

Szis tas.

Man rodos, daug reiktu pe-reiti svieto, kol rastumi tokius žmonės, kurie susilygintu su žemaisiais garbinimais savo patronų. Keliai tankiai nustatyti stulpais su kopytė-lėmis, kur mažai-mažai tris įvairių patronų stovylos tilpsta: žemos koplytelės teip-pat. Įėjės į kiemą, izszvysi mažiausiai vieną kryžių; tankiausiai — kryžių, stulpą su patronais ir dar kopytelę; ant kiekvieno beveik pakelėje stovinczio medžio prikaltas koks nors zenklelis, ir kiekviena pro szalį einantįs dievobaimingai pagarbina nusijėmimu kepurės; jeidamas į triobą izszvysi kiekvienoje butoje be izsimties szvėsta vandenį prie durų, ant prieszakinės sienos didelį Nukryziavotajį; visos sienos bus nukabintos paveikslais patronų ir tt. Seniaus ir bažnycziosė buvo teip-pat: kas ką nutvėręs, nesė į bažnyczią, dėjo ant altorijų, kabino ant sienų ir tt. Apleistosiosė bažnycziosė dar ir dabar gali at-rasti tokius papuoszimus, bet daugumoje izstaisytųjų kuni-gai su labiausiai izsdalietu gra-žumo supratimu, nebeleidžia sziteip apreikszti tikeimiszkus savo jausmus. Nemasz tai dalykas — nukalbėti nuo užsigėidimo: kartais pusė parak-

A. B. Grybas.

Du Kryziai.

Tikras atsitikimas. Pribuvau į Liepoją, neturėdamas jokių reikalų pacziame mieste, nužinknsiavau į uostą (portą). Izszėjė už miesto leid-daus gerą valandą pakranteis jurios; ant galo prisartiņas prie jos atsikvėpiau jurios kvapu. Kaip saldu, kaip ma-lonu žiūrėti į jures, vėjas tarytum kalnus ritinėja — vil-nis! Teip bekėblindamas at-vykau pas vieną medinę trio-belę, sziaudais apdengta, szalip kurios stovėjo maga-menka eldija prikergeta szlapiu virvė prie sienos kereczios. — Turbut, cze gyvena žvė-jis, pats sau tariau ir atidariau privertas duris.

TEMYKIT LIETUVEI!

Pirma Lietuviška draugystė ant Bridgeporto po vardu, Paskolinimo ir Budavimo Didžio Lietuvos Kunigaikščio Keistucio No.1. prasidėjo parduoti akcijas VI serijos 22 d. Vasario.

Saita draugystė užsidėjo 26 d. Rugsjucio 1897 m.

Turi pinigų ant paskolinimo kiek kas reikalauja.

Susirinkimai yra laikomi kas Ketvergus 7 1/2 val. vakare, salėje L. Azuko 3301 Auburn ave.; ant kurių sirdingai užprasome visus Lietuvos atsilankyti ir prisirasyti prie tos naudingos draugystės. Gali prisirasyti kiekvienas neskiriant nė amžiaus nė lyties, vyras, moteris ar vaikas.

Komitetas.

Už 1 dol. 66 laktus

Literatisko turinio dave 1899 m.

„Tėvynės Sargas“

V metai stovįs ant sargybos Lietuvos tautos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adreasa:

Jurgis Lapinas, Tilsit Germany.

TEN PAT GAUNAMA

ZINYCZIA.

Mokas už kiekvieną Nr. Tuodu laikrasčiu spaudina nežinomas. Vyskupo M. Volciansko rasytus.

Dr. Marija Doviatt.

Lietuviškas daktaras, kas dieną ki 12 isz ryto galima rasti OFICE.

723 West 18-th st. CHICAGO, ILL.

Telephonas 78 Canal street. Galima Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

D. H. KETELSEN,

Murinkas ir kontraktorius atlieka teisingai ir gerai viską.

75 Dickens avenue, CHICAGO, ILL.

SAM. STEINGARD,

807 Milwaukee av. Chicago.

Izdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiską tabaką isz seno krajaus ir del usiamo. Prekes Rusko tabako 50, 60, 75, \$1.00. Turkiskas: \$2.00, \$3.00, \$4.00, uz svara. Popierosu: 40, 55, 75 ir \$1.00. Maszinkos del popierosu 10c. Gilzes 8, 10, 15c uz szimta; cigaretu knygtutes: 24, 30, 40 ir 50c. uz tuzina. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. uz svara. Cigaretes po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. uz svara. Raska arbata po 80c. \$1.04, \$1.20 ir \$1.50 uz svara.

Orderis iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

VYRAMS DYKAI.

Kiekvienas vyras, kurs parasyzs laiszką į State Medical Institute, Kay 801 Eлектрон Building, Fort Wayne, Ind., aplaikių dykai prabos pakuti garsingū Naminių Gyduolių, iszgydziusiu tukstanczius vyrū kurie per ligus metus kentėjo lytiszkiu dalių silpnumus, paeinanczius nu jaunystos iszdykimo, pražudymo pajegos ir atminties, silpnuma nugaros, sumenkėjima ir survyma lyties daly. Rasyk sziedini.

Jonas Bandziulewski

125 Front street. CHICAGO, ILL.

Uzlaiko krautuve visokių szventų pavelskių ir pats isdirbu visokius orderius kaip pap: abrodzus aparau su kvietkoms ir portretus nu szilubo, uzganediniu kozn reikala greitai ir pigai, teipgi atnauiju senus remus aukse ir sidabru. Galima susisiekti lenkiszki, lietuviszki ir teip toliau.

Jos. Czapek.

Parduoda tikra ruska ir kitokią arbata, uzlaiko lampas, szaszus, pelius stalavus, visokius stiklinius ir cininius stotkus, teipgi paskolija ant veseliu visokiu porcelinuis ir stiklinius stotkus. 8-11

3243 S. Morgan st. Chicago.

NAUJAS SALIUNAS

Juozapo Muszinsko,

3156 S. Morgan st. ir kerče 32nd ul.

Uzlaiko gera dektine, szaltu alu ir pulkuis cigarus. Szirdingai užprasau visus pas mane atsilankyti. 8-11

Su guodone

Juozapas Muszinskas.

„Baznyezios Tarnas“.

Nedelinis Laikrasztis.

Kasztuoją ant metu Amerikoje \$1.00 ir uzmare 2rub.

Pinigus ir visokius rankraszius rei kia siusti ant szito adreso:

Rev. Peter Saurausaitis,

34 John st. Waterbury, Conn.

Dr. M.P. Kossakauskis

3315 S. Morgan ulyczios Aptiekoj J. Leszczynskio, kozną dieną nuo 10tos iki 12tai valandai priesz pietus. CHICAGO, ILL.

Karolius Palt.

Uzlaiko savo salune visokius gerus gerimus, kvepcenzius cigarus, szaltą gardų alų, visokius importavotus trunkus.

3201 South Morgan st. CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.

Daug žmonių serga ant polucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusizlapanimo, ir jeigu isz to nesigyds, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmones turinti tą ligą keuzia nemiega, galvos skaudėjima, pilvo uzkiečijima arba netravyma, nervizkuma, viduriu ir nugaros skaudėjima ir apsilpėjima lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiose atsitikimuose reikalauji pagalbos, nesiųsk pinigų, bet rasyk pas mane įdėdamas markę, o az atsiųsiu tau aprasyimą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adresuok:

JOHN WASEL, Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Dr. O. C. Heine,

DENTISTAS.

Offisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted street.

Gyvena ant virsziaus aptiekoš.

CHICAGO.

DIDZIAUSIA LIETUVISZKA IR LENKISZKA

LEKSIKONA ANT BRIDGEPORTO PAS

Jas. P. Crowley.

Cor. 32d ir S. Morgan st. Chicago.

Kas tik koki nori daktara paszukiamo per Telepona už dyką.

Silvestras Wlekiński

Geriause uzeiga del visų lietuvių, ba ten visados randasi ko geriaus gerimai, geras szaltas alus ir kvepcenti cigarai, kas sykį tą saluną atlankis tas niekadso jo neapleiks.

3230 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

M. PRITIKIN,

Izdirbėjas Rusiszko ir Turkiszko Tabako. Parduodu cigarus, cigaretes (popierosus) uostomajį Taboką.

137 W. 12th st. Chicago, Ill.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS PAS

Stanislova Rodzevicz

Gardus kvepcenty cigarai, szaltas alus, geriause arietka, žmonės teisingi.

4435 Honore St. Chicago, Ill.

V. Pitkelis ir J. Novickis.

4458 S. Wood st. ir 45 ul. CHICAGO.

Atdareme nauja saluna ant Town of Lake su didele Hale del zabovu, veseliu ir mitingu. Turime Ruska ir Turkiszka Pirti; apsluga greitai ir atsakanti. Užprasome savo vienuolauzmiu ir pažyastamus atsilankyti.

Frank J. Palt.

ADVOKATAS.

Gyvena po Nr. 3201 South Morgan street.

Ofisą turi ant kampo La Salle ir Washington street. Ruimo Nr. 915, Chicago Stock Exchange Building.

Dr. Leonard Landes.

Lietuviszkas daktaras.

134 E. 24 st. New York.

Garsingas gydotojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinose universitete New York; praktikavo ligonbuociuose: Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtinu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Uztikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczius, kepenų, skaudėjima vidurių, galvos, nepomietų, apalpima, skaudulius, žaizdas, tymina, moteriszkas ligas ir vis reiskinguma. Gydymui nerviszkų ligų reiskia naudoti elektriskines prietaisais.

Ligas lytiszkiu dalių

iszgydsyji į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uzdegima žarnų, iszdziviuma pieno, skaudėjima lupų, nosies, akių, ausų, nustojima pajėgių ir tt. Iszgydyma uztkirinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepiamas ligas uzlaiko slaptai.

DR. LEONARD LANDES,

134 E. 24 st., cor Lexington av.

Ofiso valand: nuo 9 ryto, iki 1 po piet.

Nedelinis: nuo 8 iki 10 1/2 val. ryto: 2 ik 4 val. po piet.

Roda per gromatas dykai.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi meta, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszsigydysi. Užprasadyami gydyklas prisiuskti \$1.00.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmecziui radosi žmogus, kuris apsaiko ir duoda daktarui be jokios samnybės — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszkiu dalių, kas muolatis, iki li ginali isznetvyzių iszrado gyduolis, kurios jam suteikė pilną žmogiszka galybę. Jis saiko musus, jog jis siunčia kiekvienam, ani uzklausimo apie tai: už dyką aprasyimą szitų gyduolių. Rasyk sziedini.

CHARLES JOHNSON, Box 515, HAMMOND, IND.

Buczerinė

JONO KLEEHAMMER,

Parduodu visokes mėsas: ruykutas, szviedys ir szviezės. Kumpius, szinkas ir tt.

3214 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

W. L. KLEWER,

architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

ROMAN STOBECKI,

uzlaiko

Visokius fornicius, gelezinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas

LEONA VAITKEVICIUS,

Ogi vyrelli alus, Labai skanus, Milziszki stiklai ir gardus labai. O ir žmogus doras, Visame geras, Visi pas ji eikit, Niekad ne aplenkit Jeigu katrie netikite, tai nusidukite ant Atlantic ulyczios po N. 4600.

PUIKUS SALIUNAS PAS L. ROSENZWEIG,

Parduodu už holselio prekę partraukus isz uzrubezio ir naminius trunkus, visokius vinius ir teip toliau.

Priesz 32 Place 3216 S. Morgan st. 3577 ir 3559 S. Halsted street 3238 S. Halsted st. ir 33 st. 4717 Ashland Av., ir 47 st. 124 E. Van Buren st. 4328 Ashland Ave. CHICAGO, ILL. 6129 Commercial ave.

211 Jefferson street, Joliet, Illinois.

Jeigu katrie netikite tai nueikit persitikrinti po mintais adresais. Divų datirsite isz mano trunkų ir pigumo.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,

3315 S. MORGAN ST., CHICAGO.

Paduodu del zinios visiems Lietuviams, jog uzlaikau gėdusią szkiorcziu nuo geriausiu kompanijų, teipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikonsizki ir Europiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokius ligus ir pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tik nori į namus ligonio. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.

Dr. M. KASSAKOVSKI, 3315 S. Morgan st. Telephone yards: 709.

Atsiazkausiemis per laiszkus ir apraszusiuosiu savo ligas, duodu rodas ir prisincziu gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakyma reikia įdėti markę už du centu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

HENRY HEINE, APTIEKORIUS.

Kampus 31 ulyczios ir S. Halsted street.

Izpildo visokius receptus. Pas jį tik tai galima gauti t. v. Hospital kosiuo sirupo, visų pripažintus už geriausiu gydyklą del kosiuo, suszalmu, uzkimimo gerklės, sausuosiuo, skausmo krutinės ir visokių uzdegimų gerklės ir plaucziu.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th steet cor. Jefferson street CHICAGO, ILL.

Ofisu valandos: Nuo 9-10 isz ryto 1-2 po piet ir nuo 5-7 vak.

Ypatingai asz gydau vaikus, ditterijas ir kruopo.

John F. Smulski,

Joseph B. David.

Prisiekti advokatai, veda provas visuose suduose civilnuose ir kriminalnuose.

Provas yra atliekamos teisingaue ir geriausei.

Lietuviai privalo nepamirseti.

Metropolitan Block

163 E. Randolph st. Chicago, ILL.

RUMAS 23.

T. JANOVICZ,

4507 South Wood st. CHICAGO.

Uzlaiko didele krautuve ant Town of Lake visokių zgeorių, zgeoreliu, szliubiunių ir teip jau žiedų. Teipgi galima pasaudyti muziką pas mane.

Lietuviszka-Amerikiszka Triubnie-Striuinie Orkestra, atitarnauja ant Pliknikų, Balių, Veselių ir ant visokių zabovu.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriause praktiku ligose moterų, vaikų ir chroniszkoze ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:

1kl 9 ryto, nuo 12-2 po pietu ir po 6 vak.

TELEFONAS YARDS 885.

Telpogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Uzlaikau ant Town of Lake didziause GROSERNE IR BUCZERNE. Groserneje viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavorai yra geriaus. Buczerneje visokios mėsas uzlaikau: szviezios ir rukitas, visokius kumpius, doszras, szviezias r dziovintas zavis, teipgi galima auti pas mane szviezios, lietuviszki raugintos duonos. Eikit rolei svajavi: po Numariu. 4514 S. Paulina st. Janislovas Marcinkevica.

LIETUVISZKAS DAKTARAS K. A. BUTKEVICIUS, 581 Milwaukee Avenue. Gyvenimas, 251 Wabansia Ave. TELEFON MONROE 981. CHICAGO.

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS KANTORAS. Jan 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje del pardavimo Szpikorezių ir Kraju ir isz Krajaus ant geriausiu szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos. Rublius ir visokius pinigus siuncziu į visas dalis Svieto, uz pigiause prekę ir suvaiskzejoja greiciau kaip isz kitur. Baxa del pinigų pakavojimo parandavoju uz 3 dolerius ant metu. Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru, tai praszau ateit arba raszit pas jus pazistama agenta. H. KRULEWICH, 571 S. Canal st. Chicago.

J. J. Hille, PHOTOGRAPHER. 3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL. Kabineto Photographijos po \$2.50, 3.50, 4.50 uz tuzina, įpatingos salygos uz svodbines ir familjos grupas.

Frank Kallwach, APTIEKORIUS. 3121 S. Morgan st. Chicago. Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszukiti isz mano aptiekos per telepona už dyką. Lietuviszkas Daktaras M. J. Stupnickas visados randasi aptiekoje.

Buczerinė FR. PACHOWSKI. Parduodu visokes mėsas ruykutas, szviedys ir szviezės. Kumpius, szinkas ir teip toliau. 3156 S. Morgan st. CHICAGO.

Henry Heine, APTIEKORIUS. Kampus 31 ulyczios ir S. Halsted street. Iszpildo visokius receptus. Pas jį tik tai galima gauti t. v. Hospital kosiuo sirupo, visų pripažintus už geriausiu gydyklą del kosiuo, suszalmu, uzkimimo gerklės, sausuosiuo, skausmo krutinės ir visokių uzdegimų gerklės ir plaucziu.

Dr. J. Ginsburg, 184 W. 12th steet cor. Jefferson street CHICAGO, ILL. Ofisu valandos: Nuo 9-10 isz ryto 1-2 po piet ir nuo 5-7 vak. Ypatingai asz gydau vaikus, ditterijas ir kruopo.

Apgarsinimas. Nauja Lietuviszka-Lenkiszka Aptieka. 8805 Commercial av. So. Chicago, ILL. Szita aptieka uzlaiko naujausias gydyklas, visokes zoles, arbata krajaus ir szios žemes; apart to uzlaiko visus patentuotes liekarstas, aparatus, perfumus lytiszkas, pasigrazinimus ir guminius prietaisus. Daktarų receptai yra iszpildomi su didziausiu atsargumu dieną ir naktį.

Dr. Leonardas, aptiekoje per dieną ir per naktį.

URA! VISI PAS Juozap. Ridikeyvių. Uzlaiko geriausius cigarus ant viso Szrigdeporto. Teipgi geras alus, gardus uzkdzieci, nepamirseti savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos baznyczios ant pusnaukelės nuo Halsted ulyczios. Po No. 3253 ILL. Curt ir kampo 33 ulyczios.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanota DWIEMIS MEDALIAIS ant Kosciuszko Parodos uz rupestingą, teisingą ir artistiszka iszdirbtina.

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL. Wyszeta pienledy do Entropy, Sprzedaz Realności, Karty Podrózne, Ogrtowe i Kolejowe do 1 z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Szciganie Sched, Assekuracja Domow, Grunta Kolejowe na Parazy, Wypozyczenie pienledy na Budowanie lub zakupu Realności, Zmiana pienledy Zgranicznych, Notaryusze Publiczni.

C. W. DYNIEWICZ & CO., 805 MILWAUKEE AVENUE, Pomiedzy West Division i Cleaver ulicami. CHICAGO, ILLS. KANTOR PIENIEŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY. Wyszeta pienledy do Entropy, Sprzedaz Realności, Karty Podrózne, Ogrtowe i Kolejowe do 1 z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Szciganie Sched, Assekuracja Domow, Grunta Kolejowe na Parazy, Wypozyczenie pienledy na Budowanie lub zakupu Realności, Zmiana pienledy Zgranicznych, Notaryusze Publiczni.

Ir karalius gal ne-szioti. Zegorelis del vaiku, vyrų ir negaliaus prie gelezinkelio lirkancziu žmonių. Turi stipius (drutus) nikelinius kiauus su tikra Amerikiszku lovements (tai zenklina, jog eriausei oina ir geriausei lirkancziu) del tokiu nekados Amerikoje nebuvo iszstatyto ant pardavimo; vislos szviezius ir niekados nepajuoduoja. Garantavotas ant 5 m. Atsiųsk ant C. O. D. \$1.25c. ir expreso kasztus del apziurejimo uz dyką ir jei nepatiki gali but sugrazintas ant musų kasztu. UZ DYKA gražu paauskti lencivegių gausi, jei \$1.25c. atsiųsi su savo orderiu.

Garantavotas ant 25 m. Pulkions kvietkoms iszvadziotas, zodziu skant žent. C. O. D. ir už expreso, norint uz dyką apziureti. Jei noretum Solid Chateaus spilką papuzosti laikrodzius kaip matai cze nupieszta, kasztuoja 50c. daugiaus. UZ DYKA spilką del prisigimo lencivegiu, jei \$6.49c. bus atsiųsi su orderiu ir tada mes uzmokame expreso kasztus.

Garantavotas ant 25 m. Pulkions kvietkoms iszvadziotas, zodziu skant žent. C. O. D. ir už expreso, norint uz dyką apziureti. Jei noretum Solid Chateaus spilką papuzosti laikrodzius kaip matai cze nupieszta, kasztuoja 50c. daugiaus. UZ DYKA spilką del prisigimo lencivegiu, jei \$6.49c. bus atsiųsi su orderiu ir tada mes uzmokame expreso kasztus.

ATMINK! Visi musų zgeoreli yra siuncziami C. O. D. del perziurejimo dykai ir jei neastrate, tokiu, kokiu yra perstatomas, turite provą mums sugrazinti atgal ant musų kasztu. NEKASZTUOJA NE CENTO PAZIUREJIMAS ANT PRISIUSTU ZGORELIU. MES EMAME VISA RIZIKA ANT SAVES. Jei pinigai yra atsiusti ant orderiu, gausi visados puiku prezenta DYKAI ir mes uzmokesime expreso kasztus. RASZYK pas mus klausdamas kataloga, o mes atsiųsim 200 iliastruota kataloga zgeoreli, brangi akmeni, kuriame rasi tukstanczius puikių-puikesnių presentu. ADEBSAVOKITE SZANDIENA, mes zgeoreliu prekės kila vis augsztin.

ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.

Temikit! Per 15 m. uzlaikau agentura ant BRIDGEPORTO ir stengiesiu kiekvieną uzganedinti kuogeriausel ir sanziszki, bet ziute priezodi: dar tas neuzgime, kurs visiems jiktu! Teip pat ir su manimi yra; nekuriu nera uzganedinti isz manes, bet yra tai žmones, kurie nesupranta savo gero, bęga pas Mauseklius ir Abramus, kurie szvelneis zodzis moka primasinti ir apgauti. ZINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI SZIPKORTES isz krajaus ir į kraju kuopiguojas. New Yorko nereikalaujate eiti į hotelį ir moketi už nakvine po \$1.50 nuo asabos, bet stacezi galite eiti ant laivo. Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Teipgi duodu zinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų teneliko namuose del vagies, bet ateina su jais pas mane, o asz jam padėsiu gerioje vietoje ant gero procento. SU GUODONE JULIJONAS PIOTROWSKI, 3121 South Morgan St. ir 31 Place, Chicago, Ill.

FORNICZEI KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEZINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE. Henry Stuckart, 2517-2519 ARCHER AVE. netoli HALSTED ST. CHICAGO, ILLINOIS.

Pigiause vi